

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Varočnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošti, hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

Ljubljana, torek, dne 9. februarja 1933.

Štev. 17.

Kje je vpliv konzumov?

Z neverjetnimi slavospevi se neprestano slave velike zasluge konzumov, ker posredujejo na najcenejši način blago med producentom in konzumentom. Skoraj bi ti zagovorniki konzumov najraje dejali, da je sploh vse narodno gospodarstvo odvisno od konzumov.

V praktičnem življenju pa od vseh teh slavospevoev ne preostane niti prazna pena. Tako vidimo, kako v zadnjem času rastejo cene tudi najpotrebnejšim predmetom, pa vendar še nihče ni ničesar slišal, da bi bilo v konzumih kaj drugače, da bi konzumi regulirali cene. Kakor rastejo cene v trgovinah, tako rastejo tudi v konzumih. Od vsega toliko hvalisanega altruističnega posredništva se ne vidi nič, pa res prav nič.

A na vse zadnje bi vendarle mogli konzumi prodajati malo ceneje. Ne plačujejo davkov v tej meri, ko trgovci, ne plačujejo železniške prevoznine, ko trgovci, ni jim treba izdajati toliko denarja za reklamo, ko trgovcu, ni se jim treba bati za plačila, ko trgovcu, s kratka, cela vrsta privilegijev jim daje možnost, da prodajajo ceneje ko trgovci. A vseeno tega ne delajo. In sedaj v krizi, ko bi se moralo to tako hvalisano posredništvo konzumov poznati v največji meri, se dejansko pozna najmanj. V čem je torej pravzaprav obstojna upravičenost konzumov, v čem še posebej njih veliki in številni privilegiji?

Pa še nekaj drugega je treba vprašati. Leta in leta že uživajo konzumi in nabavljalne zadruge svoje lepe privilegije in v prejšnjih letih so jih imeli še več ko sedaj, leta in leta so imeli konzumi in nabavljalne zadruge milijonske promete in leta in leta delajo vsi njih funkcionarji — kakor pravijo — brezplačno in le z največjo požrtvovalnostjo le za druge, pa bi po vsem tem morale biti zbrane že lepe rezerve, ki bi omogočale konzumom, da bi tudi v dobi krize mogli vršiti svoje občeokoristne funkcije. To bi mogli tem bolj pričakovati, ker so dobivali konzumi in nabavljalne zadruge cen kredit, tudi brezobrestna posojila in bi že samo s temi mogli ustvariti lepe rezerve. Pa kljub temu se nikjer ne kaže vpliv konzumov, kljub temu se nikjer ne vidi tega tako hvaljenega pomena konzumov in nabavljalih zadrug. Če pa nikjer tega blagodejnega vpliva ni, kakšen smoter pa ima, da javnost obdaruje konzume še naprej s posebnimi pravicami? Vsako stvar je treba na svetu zaslužiti, ali naj samo za konzume in nabavljalne zadruge ne velja to pravilo?

Očita se nam, da smo se že kar zagrizli v konzume in da nismo več objektivni. Toda ta očitek je čisto brez podlage, ker zagrizli so se samo konzumi in nabavljalne zadruge v trgovino in mi jih hočemo spraviti le na mesto, ki jim pritiče. Pa tudi skrajno krivičen je ta očitek, ker kljub vsej svoji načelni in odločni borbi proti konzumnim trgovinam in gostilnam, smo bili vendarle vedno obzirni in nismo nikdar kovali za svoje stališče kapitala iz nesreč, ki so doletele konzume in ki še zlasti močno pričajo proti njim. Toda nismo hoteli škodovati siromašnim članom konzumov in nismo hoteli večati gospodarske škode, ker nam je ozir do gospodarstva vedno najvažnejši. In na tem stališču smo vztrajali, čeprav zagovorniki konzumov niso nikdar vodili z nami polemike na enak način.

Celo posebne številke so priredili proti nam — in v ta namen menda nikdar ni bilo škoda denarja — a kljub vsej gostobesednosti niso znali in hoteli polemizirati z nami o stvareh, ki smo jih mi trdili, temveč so si naše trditve kar skovali sami. In ko smo jih na to opozorili, so kar naprej ponavljali svoje izmišljene trditve.

Sedaj jim postavljamo nova in kon-

kretna vprašanja ter jih sprašujemo, v čem da se je pokazal v sedanjih težkih krizah blagodejen vpliv konzumov in nabavljalih zadrug. V čem so se izkazali njih privilegiji kot upravičeni s stali-

Vedno nezadovoljnim članom društev

Zdrava lekcija in pošteno zaslužena

Predsednik Državne zveze nemških detajlnih trgovin za domače in hišno orodje Erich Geldner je razposlal vsem članom zveze okrožnico, v kateri je brez vseh olepšav in tako, kakor mu je jezik zrastel, povedal par krepkih na naslov onih, ki vedno godrnjajo in zabavljajo, a ki nikdar nič ne store za svoje stanovske organizacije. Ker je tudi pri nas takšnih neplodnih zabavljačev le preveč, ponatiskujemo to kapacinarsko pridigo odličnega organizatorja trgovstva v celoti.

»Odkrito vam moram povedati,« pravi g. Geldner v svoji okrožnici, »da smo dostikrat jaz in vsi člani odbora svoje častne dolžnosti v društvu vsled zanikrnosti in neuvidevnosti nekaterih članov do grla siti. Ne zahtevamo zahvale, pač pa priznanje za svoje požrtvovalno častno delo, predvsem pa zvestobo, da nam člani slede. Nikar ne pozabite, da imamo tudi mi trgovino in vsled tega natančno iste skrbi, ko vi in da se moramo prav tako ostro boriti za svoj obstoj ko vi. Če to prevdarite, potem morate spoznati, da zasluži vse priznanje, če se v tem groznem času sploh še najdejo kolegi, ki spoznavajo svoje in svojega stanu interese in ki so pripravljeni za nje izgubljeni dragocen čas in denar ter žrtvovati svojo delovno in nenadomestljivo živčno silo. Potem bodo spoznali, da je napačno in nehvaležno pisati po prejemu opomina, naj plačajo svoje prispevke, da nimajo nič od združenja ali društva. Z veliko večjo pravico bi mogli mi člani načelstva reči, da nimamo od združenja razen članarine, ki jo mi seveda tudi plačujemo, od njega nič drugega, ko delo in še enkrat delo, jezo zaradi članov, sitnosti z dobavitelji in vrhu vsega še grdo nehvaležnost. Ah, skoraj bi pozabil, da nekaj le imamo, namreč: čast! Ravno ta pa je, moji dragi tovariši, zelo problematična. (In pri nas bi mogli kar odkrito povedati, da se ta čast redno kaže le v neverjetni zavisti in fovšiji drugih.)

Nato podaja težko preizkušeni predsednik nemške organizacije navodila, kaj in kako naj dela član društva ter stanovske organizacije, da prav gotovo

Cene kruhu rastejo

Žito postaja vsak dan dražje in posledica tega je, da je dražja tudi moka in kruh. Ker je za prehrano prebivalstva kruh največje važnosti in zlasti revno prebivalstvo nad vse prizadeto, če le količkaj naraste cena kruhu in moki, se v naših listih že na široko razpravlja o vzrokih podražitve moke in o načinu, kako bi se mogla ta podražitev odpraviti. Kakor vedno, se tudi sedaj predlagajo vse mogoče stvari, umestne, ko tudi popolnoma neumestne. Med te spadajo zlasti napadi na peke in predlogi, s katerimi naj se peki prisilijo, da prodajajo kruh ceneje. V času, ko vse ve, kako raste cena moki, je naravnost neverjetno, da morejo takšni predlogi sploh nastati in zato ne zaslužijo niti, da bi se na nje posebej odgovarjalo. Na vse zadnje mora pek vendarle živeti in če plačuje moko vsak dan dražje, potem tudi kruha ne more prodajati ceneje. Bi res čestitali tistemu fenomenalnemu izumitelju, ki bi pri dražji moki prodajal kruh ceneje.

Naša država je agrarna država in poleg tega izvozna država za skoraj vse vrste žita, zlasti pa za pšenico in koruzo. Naravno bi

šča javnosti? Ali bomo dobili vsaj na ta vprašanja jaseen odgovor? Ali pa bo tudi molk na ta vprašanja potrdil, da je treba odpraviti vse neenakosti v trgovskem svetu in vse privilegije?

uniči svoje društvo. Ta namenoma narobe povedana navodila se glase:

»Govori neprestano o društvenem delu in seveda samo z obsojanjem. Sam pa nikar nič ne delaj, ker potem bodo drugi tem raje namesto tebe delali.

Nikar ne čitaj nobenega strokovnega stanovskega glasila, zlasti »Trgovskega lista« ne! Zato pa govori s tem večjim povdarmom, da nisi nikdar nič bral o svojem društvu in njegovem delu in da sploh vse organizacije le spe.

Govori neprestano o delu in boju za stanovske koristi, svoji zvezi in svojemu združenju pa ostani načelno dolžan svoj prispevek, zakaj na ta način se najbolje boriš proti nasprotnikom svojega združenja.

Pritožuj se o nedelavnosti svojega združenja, sam pa seveda odklanjaj vsako delo! Vsak bo vesel, če bo smel mesto tebe delati.

Godrnjaj čez previsoke prispevke in zadržuj s tem druge k pristopu k društvu. S tem boš brez dvoma zelo mnogo storil za znižanje članskih prispevkov.

Govori o slabem obisku vseh naših zborovanj, sam pa se seveda načelno ne udeleži niti enega! S tem boš drugim storil le uslugo, ker jim boš prepustil svoj prostor.

Pridiguj o kolegialnosti, toda s »konkurentom« v tvojem kraju se ne vsedi za isto mizo.

Krepko zabavljaj čez konzume in trgovske hiše, ne pozabi pa pri tem, da boš enako krepko pri njih kupoval, kajti to jih najbolj gotovo uniči.

To vse velja seveda le za Nemčijo, ker pri nas bi bilo treba dostaviti še cele litanije in potem bi morda bilo le mogoče, da bi spoznali gospodarski, in zlasti trgovski krogi, kakšen pomen in kakšno veljavo bi lahko imeli v slovenski javnosti, če bi tako skrbeli za svoje organizacije in za svoja stanovska glasila, kakor bi mogli in morali. In spoznali bi morda celo to, da opravljajo ti isti, ki vodijo vse stanovske organizacije, delo za nje in da bi jih zato morali vedno le podpirati, ne pa jim metati polena pod noge, ker uživajo to velikansko čast, da smejo za druge delati zastoj in navadno le za grdo nehvaležnost!

vsled tega bilo, da se naši javnosti sploh ne bi bilo treba nikdar razburjati zaradi žitnega vprašanja, kajti vedno bi moralo biti cenega kruha dovolj. V resnici pa je stvar čisto drugačna. Naj imamo dobro ali slabo letino, vedno je žitno vprašanje v ospredju. Leta 1931. smo imeli rekordno dobro letino in posledica tega je bila, da so v Sloveniji in drugih pasivnih krajih morali plačevati pšenico mnogo nad svetovno pariteto, zato da smo mogli izvažati našo pšenico v tujino za ceno, ki je bila pod svetovno pariteto. Doma smo jedli drag kruh, zato da so naš kruh jedli zunaj ceneje. Pri tem pa smo dosegli še to, da je imela država eno milijardo pri žitnem monopolu izgube.

Lani je bila žetev slaba in zato je malo moke, nje cena pa je vsled tega narasla. Posledica tega je, da je kruh vsak dan dražji in da je cena že narasla v tej meri, da nekateri zahtevajo, naj se dovoli uvoz ameriške pšenice. Kakor je na eni strani ta predlog razumljiv, tako pa treba povdariti, da je pri sedanjem stanju naše zunanje trgovine in naših finančne čisto neizvedljiv. Kajti če bi morali kot agrarna

država uvažati še živila, potem se bankrotu pač ne bi mogli ogniti. Smatramo zato ta predlog za čisto indiskutabel, ki zasluži pozornost le zato, ker kaže do kakšne ostrote se je že razvilo krušno vprašanje. Drugače namreč do takšnega predloga sploh ne bi moglo in smelo priti.

Iz vsega pa se vidi, da je naš žitni trg docela neorganiziran. Dobra ali slaba letina, vedno so posledice za konzumente in tudi producente slabe, vedno pa ugodne za nekatere špekulante. In na naš žitni trg imajo ti špekulanti močnejši vpliv, kakor se splošno misli in velik del vse krivde za vse težave na našem žitnem trgu pada le na njih ramena.

Ta usoden vpliv špekulantov je bil končno spoznan tudi na odločilnejših mestih in zato je bil ustanovljen žitni zavod, ki naj bi s svojim monopolnim stališčem reguliral ves žitni trg, obvaroval producenta pred mahinacijami špekulantov, konzumenta pa pred odiranjem. Vse to je bilo tako hvalevredno in lepo zamisljeno, da kar ni moglo postati resnica. In kako bi tudi. Ena najtežjih trgovin, kar je žitna trgovina, pride čez noč v roke birokratičnega aparata. Kdo se potem še čudi, če ni šlo in če ne gre.

Pa tudi ni misliti, da bi šlo nakrat, temveč je treba izvršiti temeljite priprave in šele potem je mogoča monopolna trgovina. V vseh velikih produkejskih centrih bi se morali zgraditi veliki silosi, a prav tako v središčih pasivnih krajev. Ne samo zaradi rezanja trgovine, da bi s temi silosi dobili nes tipizirano žito, bi bili potrebni ti silosi, temveč tudi zaradi reguliranja notranjega žitnega trga. Ne smelo bi se več dogajati, da bi eno leto kar zametavali žito, ker ne bi vedeli, kam z njim, leto nato pa bi ga morali kupovati za drag denar iz tujine. Naš notranji trg bi moral biti vedno preskrbljen in z organizacijo silosov bi se to lahko izvedlo.

Dokler pa se to ne zgodi, se bodo ponavljale sedanje težave iz leta v leto. Dobre ali slabe letine, ne za našega konzumenta, ne za našega producenta ne bo blagoslova, temveč le za špekulanta. Naj smatramo vse to še za tako silno krivico, bo ta krivica le ostala, če ne bomo delali in organizirali naš žitni trg. Kajti ne ogorčenje, ne mahanje s predlogi po zraku, vse to nič ne pomaga, temveč samo delo. In iz pasivnih pokrajini bi res že lahko izšla inicijativa za tako delo, ki bi privedlo do ureditve žitnega trga.

Novi člani banskega sveta

Z odlokom notranjega ministra so imenovani za člane banskega sveta Dravske banovine:

Stane Vidmar, predsednik Društva veletrgovcev in industrijalcev, za mesto Ljubljana.

Hinko Snaj, poslovodja v predilnici in podžupan v Trziču, za mesto Trzič.

Josip Ravnihar, posestnik in lastnik električne centrale v Radečah, za mesto Radeče.

Miha Erjavec, posestnik in župan v Bretoncih, za srez Dolnja Lendava.

Ivan Arko ml., trgovec v Ribnici, za srez Kočevje.

Na lastno prošnjo pa so razrešeni člani banovinskega sveta: Fran Bonač, industrijalec v Ljubljani, Ivan Rus, industrijalec v Loškem Potoku, Stefan Litrop, obrtnik v Turnišču in Ivan Lončar, nar. poslanec in hotelir v Trziču.

SVETOVNA PRODUKCIJA VOLNE

V glavnih produkejskih deželah volne se je gibala produkcija takole (v milijonih angleških funtov):

	Povprečno	
	1909—1913	1931
Avstralija	728	950
Argentina	332	333
Nova Zelandija	171	257
Južna Afrika	158	335
Velika Britanija	136	124

Kaj smo uvozili v letu 1932

V prejšnji številki smo podrobno poročali o našem izvozu, sedaj treba, da izpopolnimo to sliko še z našim uvozom. V vsem smo uvozili 880.145 ton blaga v skupni vrednosti 2.859.669.220 Din. In sicer smo uvozili (prva številka pomeni tisoč ton, druga milijonov dinarjev):

Bombažnega blaga: sirovega bombaža 8.6 v vrednosti 117.4, prediva 7.8, v vrednosti 198.3, tkanin 3.6 v vrednosti 203.9, rokavic in nogavic 0.007 v vrednosti 1.4, ostalega bombažnega blaga 0.6, 11.3, šivanega blaga 0.016 tisoč ton v vrednosti 3.1 milijona Din.

Železa: nepredelane in polpredelane 21.2 tisoč ton v vrednosti 38 milijonov Din, pločevine 13.1 za 41.2; žice 1.3 za 4.4, cevi 4.7 za 26.2, železnih konstrukcij za mostove, strehe in delavnice 12.2 za 43.1, plugov 0.2 za 1.4, zavijačev 0.6 za 4.9, žeblice 0.4 za 2.9, raznih železnih predmetov 27.6 tisoč ton za 136.9 milijonov Din.

Volne: ovčje volne 1.3 tisoč ton za 26.2 milijona Din, prediva 0.6 za 45.4, tkanin 0.8 za 128.06, nogavic in rokavic 0.0019 za 0.3, šivanega blaga 0.0078 za 2.2, drugega volnenega blaga 0.11 tisoč ton za 2.2 milijona dinarjev.

Svile: sirove svile 0.0195 tisoč ton za 2.49 milj. Din, prediva 1.1 za 64.0, tkanin 0.148 za 53; nogavic in rokavic pol tone za 0.2, šivnega blaga 0.0007 za 0.6, drugega blaga 0.01 tisoč ton za 3.3 milj. Din.

Mineralnih olj: petroleja 27.5 za 14.5, bencina vseh vrst 13.2 za 14.8, olja za mažo

5.1 za 14.6, sirove nafte 86.6 za 39.3 in parafina 1.7 tisoč ton za 7.5 milij. Din.

Kož: nepredelanih in polpredelanih od domačih živali 4.2 tisoč ton za 45 milijonov Din; podplatov in podobnih kož 0.048 za 1.8, drugih kož 0.16 tisoč ton za 22.6 milijonov dinarjev.

Stekla: za ogledala in okna 3.0 za 12.8, drugega stekla 0.6 tisoč ton za 9.1 milijonov Din.

Živil: oluščene riža 10.9 za 30.8, neluščene riža 11.0 za 26.0, limon in pomaranč 10.5 za 27.6, drugega juž. sadja 3.0 za 12.3, sirove kave 6.9 za 81.4, sirovega kakao 0.6 za 4.2, čaja 0.2 za 5.2, sladkorja brez razlike 1.1 za 2.5, morske in kamnite soli 32.5 tisoč ton za 8.2 milijona Din.

Raznih predmetov: premoga vseh vrst 354.2 za 95.7, rastlinskega olja brez razlike 2.6 za 14.2, oljnatih plodov, oljnatih semen in raznih drugih semen 25.1 za 61.1, bakrene galice, cinkovega hlora 1.2 za 4.0, tkanin iz lanu in konoplje 0.16 za 5.3, vreč 0.2 za 1.9, mila 0.091 za 1.7, strojev, aparatov in orodij 8.4 za 138.1, elektrotehničnih predmetov 2.5 za 107.1, prevoznih sredstev 2.9 za 49.1, klobukov 0.014 za 4.2, gotovih zdravil 0.099 za 19.6, umetnih organskih barv 0.48 za 26.5, čokolade 0.05 za 2.1, porcelanastih izdelkov 1.4 za 18.5, tiskovnega papirja 9.3 za 32.5, kaučukastih izdelkov, gumijastih obrobočev in koles 0.13 za 4.9, masti za čevlje, kože in parkete 0.043 za 1.1, raznega loka 4.8 za 22, drugih predmetov 0.138 tisoč ton za 685.2 milijonov Din.

Kam smo izvažali

Da bo slika naše zunanje trgovine popolna, treba še pogledati, kam smo izvažali in od kje smo izvažali, da se tako vidi,

Naš izvoz je znašal v posamezne dežele

	v tisoč tonah	v milij. Din	v %
Italijo	921.1	705.0	23.07
Avstrijo	312.5	676.0	22.13
Češkoslovaško	101.5	402.5	13.12
Nemčijo	114.6	344.7	11.28
Grško	90.2	133.6	4.37
Madjarsko	96.9	125.4	4.11
Brailo	87.5	82.9	2.71
Francijo	35.2	82.1	2.69
Belgijo	108.2	77.0	2.52
Svico	18.2	66.4	2.18
Anglijo	30.9	64.5	2.11
Poljsko	5.3	59.0	1.93
Španijo	51.1	37.2	1.22
Zdr. drž. S. A.	19.0	29.0	0.95
Alžir	37.3	17.2	0.57
Egipt	57.7	16.3	0.54
Tunis	41.9	16.2	0.53
Sirijo	80.7	16.1	0.53
Albanijo	33.4	15.2	0.50
Holandsko	14.50	12.2	0.40
Rumunijo	2.9	11.5	0.38
Franc. Maroko	26.4	9.2	0.30
Argentino	11.2	8.9	0.29
Kanar. otoke	30.1	6.4	0.21
Malto	7.5	6.4	0.21
Brit. Indijo	11.9	6.3	0.21
Rusijo	1.6	5.0	0.17
Bolgarsko	1.8	3.8	0.13
Turčijo	0.2	3.0	0.10
Švedsko	1.1	2.0	0.07
Taganjiko	2.9	1.0	0.04
Južnoafr. Unijo	2.8	1.0	0.04
Franc. Sudan	3.4	0.9	0.03
Japonsko	0.6	0.6	0.02

V druge države le neznatne količine. Iz drugih dežel ni dosegel izvoz vrednosti 1 milijona Din.

Iz teh števil se jasno vidi, da ne znamo izrabiti onih držav, iz katerih mnogo uvažamo, a v katere skoraj nič ne izvažamo. Tako smo že enkrat opozorili na Brazilijo in na češki vzgled, kako so si znali Čehi za kavo pridobiti primerne kompenzacije. Tako smo lani uvozili iz Brazilije za 74.5 milijonov, uvozili pa nič. Iz Rumunije smo uvozili za 85.5, izvozili v Rumunijo pa za 11.5 milijonov Din. In tako dalje.

»Vážna konferenca grosistov«. V naše poročilo o tej konferenci se je vrinila ne-ljuba pomota. Poročali smo, da je konferenca sklenila, da se dovoli 5% skonta pri plačilih najdalje v času dveh tednov po prejemu blaga in 3% skonta v roku 30 dni, pravilno pa bi se moralo glasiti: konferenca je sklenila, da se dovoli 5% skonta pri plačilu **takoj po prejemu blaga**, oziroma najdalje tekom 14 dni, 3% pa pri plačilih tekom 30 dni. Ali pa se dovoli račun 60 dni odprt.

s katerimi deželami je bila naša trgovina aktivna in s katerimi pasivna. Spodnja statistika govori o tem dovolj zgovorno.

Uvozili pa smo iz:

	v tisoč tonah	v milij. Din	v %
Nemčije	170.5	506.4	17.71
Češkoslovaške	79.3	446.9	15.63
Avstrije	59.7	384.1	13.44
Italije	73.6	361.9	12.66
Anglije	107.6	212.6	7.44
Madjarske	53.6	141.8	4.96
Francije	12.0	129.3	4.52
Zdr. drž. S. A.	14.3	126.5	4.43
Rumunije	157.6	85.5	2.99
Švice	2.0	81.6	2.86
Brazilije	6.5	74.5	2.61
Poljske	45.6	54.7	1.91
Brit. Indije	7.0	39.9	1.40
Holandske	3.5	36.4	1.27
Argentinske	8.4	27.5	0.96
Grške	4.5	25.2	0.88
Švedske	0.9	12.6	0.45
Cejlona	1.2	9.4	0.33
Spanije	1.7	6.4	0.23
Egipta	13.4	5.9	0.21
Bolgarske	3.7	5.9	0.21
Turške	9.3	5.4	0.19
Norveške	0.5	3.7	0.13
Eritreje	0.2	3.5	0.12
Madagaskarja	0.3	3.0	0.11
brit. Malezije	0.2	2.4	0.09
Zlate obale	0.3	2.2	0.08
Chile	1.0	2.1	0.08
Portugalske	0.2	2.1	0.08
Rusije	5.8	2.0	0.07
Japonske	0.3	1.3	0.05
Danske	0.15	1.3	0.05
Jamajke	0.3	1.2	0.04
hol. Indije	0.1	1.1	0.04
Palestine	0.3	1.1	0.04

Silno slabi so tudi naši stiki z balkanskimi državami in deželami Bližnjega vzhoda. Samo z Grško imamo povoljnije trgovinske odnose, z vsemi drugimi državami pa je naša zunanja trgovina silno malenkostna.

Ne na konec pa je treba opozoriti na veliko važnost Italije za naš izvoz in na našo veliko pasivnost napram Nemčiji, Angliji, Franciji, U. S. A., Češkoslovaški in drugim. Z ozirom na silen padec izvoza ta pasivnost tem bolj učinkuje in tem bolj zahteva protiukrepe.

že v 24 urah barva, plesira in kemično snai obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo **tovarna JOS. REICH** Poljanski nasip 4-6. — Selenburgova ul. 8. Telefon št. 22-72.

Kdor ne podpira svojega glasila, zaničuje samega sebe in škodi skupnim interesom trgovstva.

IZ NAŠIH ORGANIZACIJ

Napisi na trgovskih lokalih. Združenje trgovcev v Ljubljani naknadno obvešča vse gg. člane, da protokoliranim tvrdkam, ki imajo svoje lastno ime vidno nad vhodom označeno, ni potrebna nikaka sprememba glede napisov. Oni, ki imajo pod drugim imenom označeno svojo tvrdko, pa morajo pod dosedanjim napisom pristaviti še ime in priimek lastnika tvrdke. Vsi pa morajo imeti na napisu tudi označbo stroke, odnosno strok, za katere imajo obrtno dovoljenje. — Predsedstvo uprave.

Brzjavni:
Krispercoloniale Ljubljana
Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lasnik:
Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne robe. Velepražarna kave. Mlini za dišave

LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 33

Zaloga špirta, raznega žganja in konjaka. Mineralne vode

Točna postržba — Ceniki na razpologo
Ustanovljeno leta 1840

Finančni načrt Daladievove vlade

Francoska vlada je predložila parlamentu svoj sanacijski načrt. V tem načrtu se med drugim pravi, da mora Francija izvršiti dvojen napor, da se reši iz finančne krize.

V prvi vrsti je treba izvesti zmanjšanje državnih izdatkov. To zmanjšanje pa ne bo tako veliko, da bi se ogrozila varnost države ali da bi se ustavila dela, ki jih vrši država sama ali jih pa subvencionira. Če se prištejejo rezultati teh zahtevanih novih žrtv k rezultatom zakonov z dne 15. julija in 15. septembra, potem se bo dosegel prihranek v višini šest milijard frankov, kar pomeni 12% vseh proračunskih izdatkov.

Davki se ne bodo zvišali v preveliki meri, ker bo skupni efekt že v juliju lanskega leta povečanih davkov z letošnjimi znašal samo 4 odstotke vseh državnih dohodkov.

Če se ta sanacijski načrt osvoji, potem se bo državni deficit pokrilo do tri četrtine s prihranki in samo z eno četrtino z novimi davki.

V ekspoziciji, ki je bil priložen sanacijskemu načrtu, se pravi dalje, da je vlada vzela za podlago svojega načrta predloge skupščinskega odbora, ki so bili sprejeti že na seji z dne 27. januarja. S tem predlogom se zahteva 3.149 milijonov frankov novih kritij, od katerih odpade 2.668 milijonov frankov na fiskalna sredstva.

Posebni ukrepi za večje nadzorstvo nad rednim plačevanjem davkov bodo povečali davčne dohodke za eno milijardo.

Odprava raznih carinskih olajšav bo dala 342 milijonov frankov.

Celotni prihranki v vojnem ministertvu bodo zmanjšali državne izdatke za 900 milijonov frankov.

Progressivno zmanjšanje dodatkov na uradniške plače, ki znašajo več ko 20.000 frankov na leto, bo dalo pol milijarde frankov.

Prav tako se bo s sanacijskim načrtom izvedlo zmanjšanje nekaterih neupravičenih pokojnin.

Pri kreditu za javna dela, ki se morajo izvršiti v okviru splošnega gospodarskega načrta, se bodo izvršile nekatere redukcije, ki so utemeljene v padcu cen za material, ki igra pri teh delih veliko vlogo.

Pri kovanju denarja novcev bo zaslužila država 351 milijonov frankov.

Skupno se zahteva sedaj v obliki novih fiskalnih dohodkov 2668 milijonov frankov, dočim bodo prihranki dali 2.417 milijonov. K temu je treba še dodati 481 milijonov frankov na račun izrednih dohodkov.

Po svetu

Odbor za proučevanje novega volivnega zakona je dokončal svoje delo in predložil svoje poročilo skupščini. V bistvenih vprašanjih je ostal osnutek volivnega zakona nespremenjen, v podrobnostih pa se je precej spremenil. Število poslancev bo povišano od 350 na 363 + nosilec drž. list. Dravska banovina bo imela 29 poslancev, Ljubljana, ljubljanska okolica in Ptuj po 2.

Zakonski načrt o ločitvi cerkve od države je vložil nar. posl. dr. Kešeljevičev. Vlada pa se je izjavila proti nujnosti in odklonila ta predlog tudi iz načelnih razlogov. Predlog je s tem tudi propadel.

Proračun beograjske občine znaša 365 milijonov dinarjev, 51 odstotkov vseh obveznosti gre za dolgove.

V Splitu je bila dne 5. februarja na svečan način otvorjena telefonska avtomatska centrala.

Iz vzrokov štednje so odpravljena naša polaništva v Bernu, Haagu in Madridu, odpravnitvo poslov v Rigi in gen. konzulat v Hamburgu.

Pred beograjskim sodiščem se je pričela razprava proti 11 uradnikom fin. ministrstva, ki so poneverili 760.000 Din drž. denarja.

618 električnih central je po statistiki Zveze električnih central Savske banovine v vsej Jugoslaviji. Električen tok je napeljan v 965 krajih. V letu 1931. je bilo v vsej državi proizvajano električne struje za 777 milijonov kilovatov.

V Jugoslaviji je 11.537 osebnih in 2321 tovornih avtomobilov po statistiki avtomobilskega kluba. Mislimo, da je ta statistika pre nizka.

Anglija in Francija bosta zaradi hirtensberške zadeve napravile novo demaršo in zahtevale, da se vse utihotapljeno orožje uniči.

Hitler je odobril zakonski načrt, po katerem se uvaja 12 mesečna obvezna vojaška služba.

Svoboda tiska in pravico zborovanja je nova Hitlerjeva vlada znatno omejila.

Pruski deželni zbor je vendarle razpuščen, ker je Papen kot državni komisar ukinitel razsodbo lipskega državnega sodišča in tako mesto Brauna prišel v odbor trojice. Nove volitve bodo dne 5. marca.

Grof Appony, dolgoletni delegat Madjarske pri Društvu narodov in eden prvih madjarskih diplomatov, je umrl v visoki starosti 87 let.

Japonske čete so pričele z ofenzivo proti mestu Džeholu. Po težkih bojih so Kitajci prve napade Japoncev odbili.

Vsled nove japonske ofenzive so pričeli Kitajci evakuirati Peking.

Pri volitvah v mestu Bogoti v Boliviji je prišlo do velikih izgredov, tekom katerih je bilo 18 ljudi ubitih, še več pa ranjenih. Deficit v bolgarskem proračunu znaša milijardo in pol levov.

Na holandski križarki »Devezon Provincien« se je posadka uprla, se polastila križarke in z njo neznan kam odplula.

»Atlantique« je bil zlobno zažgan, kakor je po poročilu »Matina« ugotovila preiskovalna komisija.

Sovjeti so sklenili, da se ima to spomlad posejati 95 milijonov hektarjev, od katerih naj posejejo sovjetska veleposestva 10 milijonov, kolektivna gospodarstva 66.8, ostalo pa samostojni kmetje.

Letošnja žetev pšenice v Avstraliji bo dala po podatkih Mednarodnega inštituta za kmetijstvo v Rimu 54.4 milijonov kvintalov.

Siemens & Schuckert zavodi ne bodo izplačali za prejšnje poslovno leto nobene dividende. Izgube se bodo krile s tihimi rezervami.

Siemens-Halske pa so dosegle 7.79 milijonov mark čistega dobička in bodo izplačale 7-odstotno dividendo (v prejšnjem letu 9 odstotkov).

350 tisoč bal bombaža bo podaril ameriški kongres revnim ljudem, da si dajo napraviti obleke.

Premoga je lani pridobila Španija 6.8 milijonov ton napram 7.5 milijonom ton v letu 1931.

Kotel je eksplodiral v Renaultovi tovarni v Boulognu v Franciji. Vsled eksplozije se je porušil del fabrike. Izpod razvalin so izvlekli 9 mrtvih in okoli 100 ranjenih delavcev.

V argentinski provinci Kordoba so koblice uničile vso žetev sadja in tobaka ter 80% pšenične žetve.

450 samomorov je bilo v Berlinu v zadnjih treh mesecih,

Denarstvo

POŠTNA HRANILNICA V JANUARJU

V januarju se je število vlagateljev dvignilo za 3.999 in je sedaj vseh vlagateljev pri Poštni hranilnici 220.956. Vsota vlog se je dvignila za 12,8 milijonov in je znašala koncem januarja 455,5 milijonov dinarjev.

V čekovnem prometu je bilo otvorjenih 79 novih računov in jih je sedaj vseh 21.967. Promet po teh računih je znašal v januarju 4.503 milijonov. Brez uporabe gotovine je bilo izvršenih 46,05 odstotkov vseh prenosov.

Stanje vlog po čekovnem računu je znašalo koncem januarja 888,1 milijonov dinarjev.

Vse vloge pri Poštni hranilnici so presegale koncem januarja 1.343 milijonov dinarjev.

*

Iz jugoslovanskega kliringa je Češko-slovaška izplačala terjatve že do št. 9213.

Vloge v poljskih hranilnicah so v letu 1932 zopet narastle in sicer za 184,4 milijonov zlotov ter dosegle že vsoto 1.025 milijonov zlotov, nad 8 milijard dinarjev.

Avstrijski privatni kliring. V zasebnem kliringu se je plačeval za svobodne zapadne devize agio od 22 do 22,5%, v kompenzacijskem prometu švicarski frank po 16 do 17%, francoski frank 15-5 do 20%, češkoslovaške krone po 18-5 do 19%, nemške marke pa po 19-5%. Za dinarje se je plačevalo 10-90 do 11 šilingov, za leje okoli 4-40 šilinga.

Madžarska eskomptna in menjalna banka bo izplačala za lansko leto 2-5 do 3 pengov dividende od delnice.

Turška narodna banka proučuje zakonski načrt o kovanju srebrnega denarja.

Dobiček Finske banke je znašal v letu 1932 115,2 milijonov finskih mark proti 110-7 milijonov v letu 1931.

Zunanja trgovina

Zunanja trgovina srednjeevropskih držav je v preteklem letu zelo nazadovala. Obseg zunanje trgovine je napram l. 1931 napredoval v Italiji za 30-5%, v Češko-slovaški za 38-1%, v Madžarski za 40-2%, v Avstriji za 38-1% in v Jugoslaviji za 38-3%. — Uvoz je v Italijo nazadoval za 28-3%, v Češko-slovaško za 35-8%, v Madžarsko za 38-7%, v Avstrijo za 36-7% in v Jugoslavijo za 40-4%. Istočasno je nazadoval izvoz iz Italije za 34%, iz Češko-slovaške za 43-8%, iz Madžarske za 41-3%, iz Avstrije za 40-8 in iz Jugoslavije za 36-3%.

Obiščite avtomatični bulet DAJ-DAM

Nemško-bolgarska trgovinska pogodba je bila v bolgarskem parlamentu odobrena in bo zato kmalu stopila v veljavo. Odredbe pa, s katerimi se uvaja obojestranski preferencial, ne stopijo v veljavo, ker so proti njim protestirale Združene države Severne Amerike.

Avstrijsko-turški tobačni kliring je stopil prvega februarja v veljavo. V avstrijskih gospodarskih krogih pričakujejo, da se bo sedaj trgovina poživila. Avstrijski izvoz v Turčijo je lansko leto zelo padel, ker so bile avstrijske terjatve blokirane in so se mogle osvoboditi samo s kompenzacijskimi posli. V vsem se cenijo avstrijske terjatve v Turčiji na 200.000 dolarjev.

Vsled ostre japonske konkurence je moralo devet predilnic v Bombayju ustaviti delo in je postalo 80.000 indskih delavcev brez dela. Japonska torej že praktično kaže na koristnost gesla: Azija Azijatom.

Konferenca izvoznikov sadja V kakšnih koških in zabojih naj bi se pošiljalo sadje

Na inicijativo Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine se je vršila v nedeljo v Beogradu konferenca sadnih izvoznikov, ki so se je udeležili izvozniki iz vse države. Konferenco je otvoril dr. Perič v imenu Zavoda in predlagal za predsednika Vojo Petkovića, predsednika trgovske zbornice v Beogradu.

Kot prvi je poročal tajnik osrednje komisije za kontrolo sadnega izvoza in naglasil nujno potrebo, da se vse naše sadje za izvoz tipizira, ker bi na ta način dosegli na tujih trgih znatno boljšo ceno. Nato je predlagal, da se izvoli ožji odbor, ki naj po vsestranski debati določi, v kakšnih koških in zabojih naj se pošilja sadje. Izvolil se je nato odbor strokovnjakov, ki je nato sklenil, da se naj uporabljajo samo koški in zaboji, ki imajo te dimenzije.

Za pošiljanje svežih češpelj

se smejo uporabljati le ti koški:

1. italijanski koški, teški 10 kil, morajo imeti te dimenzije: velikosti pokrova mora biti 45×32, velikosti dna 30×17 cm, višina koška 18 cm, teža koška 1-20 kg.

2. italijanski koški teže 16 do 18 kg: velikost pokrova 50×35 cm, velikost dna 35×18 cm, višina koška brez pokrova 22 cm, teža koška največ 2-20 kg.

3. holandski veliki zaboji morajo imeti te dimenzije: dolgost stranice 52 cm, velikost sprednjice 41 cm, višina ogalnih letvic 15 cm, višina zaboja 10 cm, teža zaboja največ 1-80 kg.

4. holandski majhni zaboji: velikost stranice 50 cm, velikost sprednjice 30 cm, višina zaboja 10 cm, višina ogalnih letvic 15 cm, teža zaboja največ 1-80 kg.

Za pošiljanje sadja

se smejo uporabljati samo ti zaboji:

1. italijanski koški iste dimenzije, kakor so navedene preje pod 1.

2. holandski zaboji, kakor za pošiljanje češpelj, opisani pod 4.

3. pletene okrogle košare iz vrbovega protja, ki mora biti beljeno in tako izdelano, da so krajeji znotraj košare podvit. Košare morajo imeti spodaj in zgoraj venec iz treh nerazklanih protov. Izvoz v košarah iz nelučnega protja je prepovedan. Dimenzija košare: premer na zgornji

strani 35 cm, premer na spodnji 20 cm, višina košare 20 cm, teža 0-80 kg. Pokrov košare mora biti iz 50 cm dolgega protja, dno mora biti iz nerazklane protja. Zgornji in spodnji venec morata biti rdeče pobarvana. Prav tako tudi venec pokrova.

4. holandski zaboji 5 kil morajo imeti te velikosti: stranice 35 cm, sprednjice 35 cm, višina zabojev 8 cm, višina ogalnih letvic 13 cm.

Koški in holandski zaboji za pošiljanje češpelj in sadja smejo biti izdelani samo iz jelovine in bukovega lesa. Izvoz v koških in zabojih iz drugega lesa je prepovedan. Les mora biti čist, fino rezan, brez grč in pooblan. Vse vrste koškov morajo imeti na obeh straneh v sredini 10 cm široko deščico, na kateri mora biti z latinico vžgan napis »Jugoslavija«. Velikost napisa mora biti 12×2. Pri holandskih zabojih mora biti ta napis vžgan na obeh sprednjicah. Na košarah, pletenih iz protja, mora biti ta napis zgoraj. Holandski koški v posebno luksuzni opremi morejo biti kombinirani z vrbovijem, ki pa mora biti beljeno.

Vsi sedanji koški in zaboji, ki ne odgovarjajo tem predpisom, se morejo uporabljati samo še do konca leta 1933, od leta 1934 dalje pa bo dovoljen izvoz češpelj in sadja samo v tipiziranih koških in zabojih. Izdelovanje koškov in zabojev je od dne 1. aprila dovoljeno samo v tipiziranih velikostih.

V koških, v katerih se pošiljajo češpelje, mora biti pod pokrovom papir bele pergamentne kakovosti in v velikosti pokrova. Vse grozdje, tako v koških ko v zabojih mora biti zavito v pergamentni papir. Pri holandskih zabojih, ko se zavije grozdje v pergament, mora biti ta zvezan na križ s trobojno vrvico.

To so predlogi odbora strokovnjakov. Proti nekaterim teh predlogov pa je nastal precejšen odpor in zato se ni nič gotovo, če bodo ti predlogi tudi sprejeti. Zastopniki iz Dravske banovine so se izjavili proti tem predlogom, zato jih sporočamo v informacijo naših bralcev. Na vsak način pa bi bilo treba nekaj storiti za boljše pošiljanje sadja v tujino in zato pričakujemo, da bodo tudi naši izvozniki predlagali potrebne inicijativne predloge.

Poljski načrt zakona o kartelih

Kakor v drugih državah, tako je tudi na Poljskem vprašanje kartelov nad vse pereče. Pa kakor v drugih državah, tako se tudi na Poljskem kar ne more premakniti to vprašanje za mrtve točke. Letošnje parlamentarno zasedanje pa obeta, da se bo le nekaj storilo in poljskemu sejmu je že bil predložen zakonski načrt, ki naj uredi vprašanje kartelov.

Po tem načrtu se smatrajo kot karteli vsi dogovori podjetnikov, bodisi v istih ali pa sorodnih panogah rudarstva, industrije in trgovine, če se hočejo s temi dogovori določevati cena, plačilni pogoji in prodaja blaga. Novi zakonski načrt zahteva, da morajo biti vsi kartelni dogovori napisani in se morejo najdalje v 14 dneh naznaniti trgovinskemu ministru. Dogovori, ki že obstoje, se morajo prijaviti ministru najkasneje v 30 dneh potem, ko je stopil zakon o kartelih v veljavo. Trgovinsko ministru bo vodilo poseben register kartelov in sicer po predpisih, ki jih bo trgovinski minister natančno določil. Pravico vpogleda v ta register ima vsak poljski državljan. Trgovinski minister ima pravico, da razveljavi kartelne dogovore, ki bi ogrozili blagor celote, zlasti pa sme odpraviti one kartele, ki bi z regulacijo produkcije ali s pretiranim omejevanjem svobode v trgovanju povzročali socialno ne-

pravično ali neutemeljeno skakanje cen ali pa omogočali vzdrževanje cen na nedopustni višini.

Pri ministru za trgovino in industrijo se ustanovi posebno kartelno sodišče, ki razsoja v spornih vprašanjih. Člane tega sodišča imenuje minister za pravosodje v sporazumu s trgovinskim ministrom in sicer iz vrst strokovnjakov, ki poznajo teoretično in praktično gospodarsko življenje.

Poleg kartelnega sodišča bi se ustanovil še kartelni svet, ki bi ga tvorili zastopniki trgovskih in industrijskih zbornic ter organizacij, ki bi jih določil trgovinski minister. Poleg tega bi bili v tem svetu tudi direktni zastopniki trgovinskega ministru. Naloga sveta bi bila, da pove svoje mnenje o vseh stvareh, za katere se vpraša za mnenje, a da tudi sam inicijativno poroča ministru o vseh vprašanjih, ki se tičejo kartelov.

Zakonski načrt daje končno trgovinskemu ministru pravico, da zahteva, da se mu predlože vse pogodbe kartelov, vsi zapisniki sej, a tudi vse trgovske knjige in dokumenti. Ti podatki pa se smejo uporabljati samo v namene, ki jih zakon o kartelih natančno določuje.

Za kršitev določil kartelnega zakona so predvidene zelo visoke kazni in sicer do

enega leta robije ali v denarju do 100.000 zlotov.

Zakonski načrt predvideva tudi ev. prisilno ustanavljanje kartelov v rudarstvu ali industriji, če se izreče za tak kartel najmanj polovica podjetij, ki so v prejšnjem letu proizvele vsaj polovico vse produkcije blaga, zaradi katerega se naj ustanovi kartel. Zakon o kartelih bi stopil v veljavo dva meseca po njegovi razglasitvi, in sicer na vsem ozemlju poljske države.

Konkurzi in prisilne poravnave v januarju.

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za dobo od 1. do 31. januarja 1933. sledečo statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo preteklega leta):

1. Otvorjeni konkurzi:

V Dravski banovini 4 (8), v Savski 4 (15), v Primorski 1 (5), v Drinski 3 (7), v Zetski 3 (—), v Dunavski 5 (12), v Moravski 6 (5), v Vardarski 3 (9), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (3), v Vrbaski banovini — (—).

2. Otvorjene prisilne poravnave izven konkurza:

V Dravski banovini 7 (16), v Savski 13 (42), v Vrbaski 2 (2), v Primorski 5 (5), v Drinski 5 (6), v Zetski — (3), v Dunavski 9 (26), v Moravski — (1), v Vardarski — (2), Beograd, Zemun, Pančevo 6 (7).

3. Otvorjena posredovalna postopanja:

V Dravski banovini 7, v Savski 34, v Primorski 3, v Drinski 16, v Zetski 1, v Dunavski 1. Beograd, Zemun, Pančevo 1, v Vrbaski banovini — (—), v Moravski in Vardarski — (—).

4. Odpravljeni konkurzi:

V Dravski banovini 11 (4), v Savski 4 (10), v Primorski 2 (2), v Drinski 5 (5), v Zetski 1 (—), v Dunavski 13 (3), v Moravski 5 (5), v Vardarski 4 (1), Beograd, Zemun, Pančevo 4 (2), v Vrbaski — (—).

5. Odpravljene prisilne poravnave izven konkurza:

V Dravski banovini 20 (13), v Savski 15 (15), v Vrbaski 9 (—), v Primorski 5 (3), v Drinski 6 (3), v Zetski 3 (1), v Dunavski 9 (10), v Moravski 1 (—), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (—).

Potrjene in končane prisilne poravnave

Potrjene so poravnave:

neprotokoliranega trgovca s šivalnimi stroji Janka in Julijane Novak v Celju. Prvenstveni upniki dobe celoten iznos svojih terjatev, ostali 20% kvoto. Kot porok je pristopil ravnatelj Slovenske banke Franc Ramovž.

Potrjena je nadalje poravnava Sladkorske tovarne za lepenko in papir.

Končane so poravnave:

Ivrdke Dolček & Marini v Mariboru, trgovca Josipa Ogrizka v Novem mestu, tvrdke Maks Robič v Središču in čevljarkega mojstra Tabora Vinka v Radečah.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitek.

OUZD v januarju 1933

Povprečnina: članov moških: 42.355 (-4.871), ženskih 27.505 (-1.363), skupaj 69.860 (-6.234); bolnikov: moških 932 (-240), ženskih 691 (-86), skupaj 1.623 (-326); povprečna dnevna zavarovana mezda Din: moških 26'35 (-1'73), ženskih 18'21 (-1'41), skupaj povprečno 23'15 (-1'72); celotna dnevna zavarovana mezda Din: moških 1.116.261'20 (-209.944'80), ženskih 500.860'40 (-65 tisoč 467'60), skupaj 1.617.141'60 (-275 tisoč 412'40).

Hud mraz je v zadnji polovici meseca januarja potisnil članstvo OUZD-a precej navzdol. Povprečnina v decembru je znašala 74.215, v januarju pa samo 69.860 zavarovanih delavcev. Razen leta 1923 — ko se je zavarovanje po zakonu od 14. maja 1922 šele uvajalo — ni imel OUZD še nikdar tako nizek stalež zavarovancev. Nazadovanje zaposlenosti tekom gospodarske krize je razvidno iz dejstva, da je imel OUZD 8. januarja 1930, t. j. tik pred krizo 103.750 zavarovancev.

Vkljub nepovoljnim vremenskim razmeram pa letni padec članstva in zavarovanih mezd ni narasel, ampak se je precej zmanjšal kakor kaže sledeča tabela:

Enoletni padec: junij članstva 15.738, povprečne dnevne zavarovane mezde 1'84 dinarjev, celotne zavarovane mezde 575 tisoč Din; julij članstva 16.625, povprečne zavarovane mezde Din 2'20, celotne zavarovane mezde 620 tisoč Din; avgust članstva 18.251, povprečne dnevne zavarovane mezde Din 2'41, celotne zavarovane mezde Din 681 tisoč Din; september članstva 17.687, povprečne dnevne zavarovane mezde Din 2'42, celotne zavarovane mezde 662 tisoč Din; oktober članstva 14.641, povprečne dnevne zavarovane mezde Din 2'30, celotne zavarovane mezde 564 tisoč Din; november članstva 10.407, povprečne dnevne zavarovane mezde 2'01 dinarjev, celotne zavarovane mezde 424 tisoč Din; december članstva 7.436, povprečne dnevne zavarovane mezde 1'75 dinarjev, celotne zavarovane mezde 317 tisoč Din; januar članstva 6.234, povprečne dnevne zavarovane mezde Din 1'72, celotne zavarovane mezde 275 tisoč Din.

Zanimivo je dejstvo, da kljub precejšnjemu mrazu zdravstvene razmere delavstva niso nazadovale, ampak so se celo nekoliko zboljšale. Odstotek bolnikov je padel pri moških za 0'28%, pri ženskah za 0'15% in pri obeh spolih pa za 0'24%.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani.

Dobava prodaja

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 8. februarja t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg sode, 30 komadov sirkovih metel, 50 tub sidola ter glede dobave 5 kom. šoferskih očal; do 15. februarja t. l. pa glede dobave 1 centrifugalne sesalke, 100 komadov hrastovih pragov in 750 kg olja za jamske vozičke.

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 14. februarja t. l. ponudbe glede dobave 4 komadov rešet za razredčevanje ter glede dobave železa.

Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 14. februarja t. l. ponudbe glede dobave 300 komadov akumulatorskih plošč in 200 komadov čaš za elemente. — (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.)

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 14. februarja t. l. ponudbe glede dobave obročev.

Direkcija državne železarnice Vares-Majdan sprejema do 15. februarja t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg jedilnega olja.

Direkcija državne železarnice Vares-Majdan sprejema do 15. februarja t. l. ponudbe glede dobave 10.000 kg črne pločevine; do 22. februarja t. l. pa glede dobave krogličnih ležajev ter jekla.

Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 15. februarja t. l. ponudbe glede dobave materiala za ločitev električnega omrežja. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.)

Dne 17. februarja t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizije oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave ca 7000 ton premoga in ca 18.000 m³ drv. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 16. februarja t. l. ponudbe glede dobave 4000 kg prašnega olja; do 17. februarja t. l. glede dobave zatikačev, vijakov, železa, podložnic, žice in žičnih vrvi; do 21. februarja t. l. pa glede dobave 200 komadov lopat.

Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 17. februarja t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg modre galice, 300 kg salmijaka, 1000 kg bločnih verig, 400 komadov žaginskih listov, 500 kg železne rebraste pločevine, 2000 kg pocinkane žice. — (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.)

Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 23. februarja t. l. ponudbe glede dobave strokovnih časopisov.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 20. februarja t. l. ponudbe glede dobave 4000 kg tračnikov.

III. oddelek Vojno-tehničnega zavoda v Zagrebu sprejema do 18. februarja t. l. ponudbe glede dobave 40 m³ jelovih desk; do 20. februarja t. l. pa glede dobave 8 m³ jelovih desk in 16 m³ drv.

Oddaja del za zgradbo skladišča v Celju se bo vršila potom ofertne licitacije dne 25. februarja t. l. pri inženjerskem oddelku Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 27. februarja t. l. ponudbe glede dobave rezervnih delov za visoki tlak pare.

Dne 14. marca t. l. se bo vršila pri ekonomskem oddelku Komande mornarice v Zemunu licitacija glede dobave 350 ton avijonskega bencina.

Dne 8. marca t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih rudarskih podjetij v Sarajevu licitacija glede dobave topilniškega koka.

Dobava čolnov. Dne 16. marca t. l. se bo vršila pri Komandi mornarice v Zemunu ofertna licitacija glede dobave čolnov. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Oddaja zakupa restavracije na postaji Čakovce se bo vršila potom licitacije. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Tržna poročila

MARIBORSKI TRG.

Poročilo tržnega nadzorstva z dne 1. februarja 1933. (Konec).

Specerijsko blago: bencin 9—12, cikorijski 16, cimeti celi 50—60, cimeti mleti 50—62, čaj I. 60—250, čaj II. 48—100, čokolada 36 do 56, gorčica 9—25, gorčično seme 16—50, ingver 40—48, kakao 32—60, kapare 50, karbid 6—7'50, kava I. pražena 60—94, kava II. pražena 48—62, kava I. surova 48—80, kava II. surova 48—67, kava III. surova 44—64, kava »Hag« 108—140, kava ržena 12—15, kava sladna 8—15 dinarjev za 1 kg; kisova kislina 45—60, kis navadni 2—4, kis sadni 1'50—2, kis vinski 3—8 dinarjev za 1 liter; klinčki 40—60, kvas 26 do 30, lavorjevo zrnje 8—20, marmelada 16—32, mast »Ceres« 24—26, med 16—20, milo za pranje 9—15, muškato cvet 80 do 136 dinarjev za 1 kg; olje bučno 10—14, olje laneno 12—20, olje namizno 12—16, olje olivno 17—40 dinarjev za 1 liter; paprika 20—44, paradizniki 18—30, pekmez 8—10 dinarjev za 1 kg; petrolej 7—7'50 Din liter; piment 30—50, poper 36—50, riž 4—11, sago 18, sladkor v kockah 15'75 16'50, sladkor kristal 14—15, sladkor v prahu 15'75—16'50, soda pralna 1'75—2, sol jodirana 8, sol kuhinjska 2'75—3, sol živilska 1'50 dinarjev za 1 kg; sveče (zavoj) 7—10 Din; škrob krompirjev 10—14, škrob rižev 14—20, testenine jajčne 11—18, testenine navadne 7'50—12 dinarjev za 1 kg; vanilija (kom.) 1—2'50 Din; žafran domači (ku.) 1 Din; žafran inozemski kg 2500 do 6000, vošek 40—60, polenovka namočena 12 dinarjev za 1 kg.

Zito: ajda 1'50—1'60, fižol 1'75—4, grah 10—14, ječmen 1'35—2, koroza 1'15—3, laneno seme 8—12, leča 5—13, oves 1'50—3, oves izluščen 10—12, proso 1'35—3'50, pšenica 2'15—2'50, rž 1'45—1'55 dinarjev za 1 kilogram.

Mlevski izdelki: ječmenček 3—12, kaša ajdova 5'50—6'50, kaša prosena 2'85—4, moka ajdova I. 5—6, ajdova II. 4'25—5, koruzna 1'40—2, krompirjeva 10—15, pšenična 00 3'75—4, pšenična 0 3'75—4, pšenična 1 3'50—3'80, pšenična 2 3—3'85, pšenična 4 3'25—3'70, pšenična 5 3—3'55, pšenična 6 2'75—3'40, moka riževa 2'40, otrobi korožni —80—1'50, otrobi pšenični —85—1'50, zdrob korožni 1'90—3, zdrob pšenični 4—4'50, zdrob za otroke 4'40—6, moka ržena I. 3'50—4, ržena II. 2'75—3'50 dinarjev za 1 kg.

Sadje: češnje posešene 6—10, hruške 4 do 6, jabolka 2—5, orehi celi 6, orehi jederca 18—20, suho sadje 3 dinarje za 1 kg.

Južno sadje: ananas konzerve (doza) 14, arahidi orehi 19—28, arancini 50—60 dinarjev za 1 kg; banane (kom.) 2'50—3 Din, citronat 80—95 Din za kg. citrone (kom.) —25 Din; dateli 26—50, grozdinke 12—22, mandelji sladki 36—50 Din kg; oranže (kom.) —25—3— Din; pinjole 50—60, rozine 12—24, rožiči celi 6—7, rožiči mleti 6—8, smokve suhe 6—24, smokve vence 1'50—3 Din kg.

Pijače: konjak I. 40—48, malinovec kg 20—24, mineralne vode st. 7'25, pivo belo

1/2 l. 4'50, pivo črno 1/2 l. 5, pivo v sodčku 25 l. 172'50, pivo v steklenicah 1/2 l. 5 do 5'50, pokalice st. 2'50, rum I. 36—56, sadjevec I. 2—3, slivovka 15'20, špirit 8—10, vino belo novo 5—10, belo staro 12—20, vino črno novo 9—14, vino črno staro 10 do 14 dinarjev za liter.

Krma: otava 90—95, seno kislo II., seno sladko I. 95—100, slama ovsena 70—75, slama pšenična 65—70, slama ržena 70 dinarjev za q.

Kurivo: drva mehka m³ 60—100, drva mehka kolobar (kom.) 5—6, drva trda m³ 90—120, drva žagana m³ 100—130, koks q 76—90, oglje q 100—125, premog trboveljski q 39—42, premog velenjski q 24—30, špirit denat. l 8—10 dinarjev.

Kože: goveje 5—7, goveje usnje 18—68 dinarjev za kg; konjske (kom.) 30—70, kozje (kom.) 6—8 Din; ovčje 8—10, svinjske 3—6'50, telečje 7—11, telečje usnje 9 do 15 dinarjev za kg; zajčje (kom.) 3 Din; podplati 38—45 Din za kg.

Volna, žima in lan: neoprana volna 25, oprana volna 15, konjska žima 30 dinarjev za kg.

*

SARAJEVSKI TRG KOŽUHOVINE

Ze od nekdaj je bilo Sarajevo glavni trg za kožuhovino in sicer za ves Balkan. Tudi danes je Sarajevo glavni trg za kožuhovino za vso državo, za Sarajevom pa pride Ljubljana. Letošnji trg za kožuhovino ne obeta mnogo, ker je vsled mile zime koža divjačine slabejše kakovosti, zlasti lisic, po katerih je mnogo povpraševanja.

Iz tujine, posebno iz Nemčije je prišlo v Sarajevo mnogo trgovcev in zastopnikov velikih tvrdk, ki so v stalni telefonski zvezi s svojimi centralami v Leipzigu in ki se dnevno obveščajo o cenah na svetovnem trgu. Kupčije zaključujejo v dolarjih. Cene so povprečno letos v dolarjih za 30% večje ko lani, v dolarjih pa za 10%. Naši trgovci s kožuhovino žele, da se tujim kupcem osvobodijo vezani dinarji, kakor se je dovoila ta pravica tujim izvoznikom češpelj. Za lisičje kože se plačuje od 300 do 350 Din, za kože od kun do 800.

»SLUŽBENI LIST«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 8. februarja objavlja med drugim: uredbo o opravljanju izpitov za elektroinstalaterje, odločbo glede elastičnih gum pri motornih vozilih, objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1933, razne razglase uradov, sodišč ter razne objave.

Narodno gledališče v Ljubljani

DRAMA

Začetek ob 20.

Četrtek, dne 9. februarja: Slava in njeni mešetarji. Premiera. Izven.

Petek, dne 10. februarja ob 15.: Carjevič Aleksej. Dijaška predstava po globoko znižanih cenah. Izven.

Sobota, dne 11. februarja: Dopust na Franškem. Red B.

OPERA

Začetek ob 20.

Četrtek, dne 9. febr.: Morana. Red D.

Petek, dne 10. februarja: Zaprtlo.

Sobota, dne 11. februarja: Baletni večer.

Sodelujejo Pia in Pino Mlakar ter ves baletni zbor. Premiera. Izven.

Nedelja, dne 12. februarja: Manon. Zadnje gostovanje g. Josipa Rijaveca. Vstopnice so že v predprodaji pri operni blagajni. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Petek, dne 10. februarja: Zaprtlo.

Sobota, dne 11. februarja: Švejk II. del. Red C.

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani

prporoča

špecerijsko blago

več vrst žganja, moko ter deželne pridelke — kakor tudi razno vrstno

rudninsko vodo

Lastna pražarna za kavo in mlini za dišave z električnim obratom

Telefon št. 26-66 Ceniki na razpolago!

TISKARNA MERKUR, LJUBLJANA

Tiska knjige, časopise, tabele, naročilnice, plakate, lepake, cenike, vizitke itd. Vse tiskovine dobavlja hitro in po zmernih cenah

Gregorčičeva 23

Račun poštne hranilnice št. 13.108. Telefon 25-52

Lastna knjigovoznica